

ՔԱՆԱՍՏԵՎԾԱԿԱՆ**ՏԱՂԱՐԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԿԱՐՆԵՑԻԻ**

Տաղ ի վերայ լուսածորան սուրբ Գերեզմանին, ի գոյն որ ասէ

Իմոյ փրկչին սուրբ Գերեզման լուսալի տապան,
աննիրհ Տեառըն դու քնարան, լուսալի դու քնարան,
զուարթունն ձայնէր՝ ահեղական աւետիս հրճման,
յարեաւ Յիսուս յարեաւ, բանն Հօր ծոցածին,
ցնծալի որդի սուրբ կուսին:

Նոր վիմափոր՝ դիրք պատուական, լուսալի տապան,
աստուածային մարմնոյն ննջման, լուսալի մարմնոյն ննջման,
զինուորքն եղեն զարհուրական, աւետիս հրճման
յարեաւ Յիսուս յարեաւ, բանն Հօր ծոցածին,
ցնծալի որդի սուրբ կուսին:

Օթեալ ի քեզ՝ լոյսն էական, լուսալի տապան,
եւ օր հանգեալ գործոյն լրման, լուսալի գործոյն լրման,
ելմամբն ի քէն՝ կնիք քո շեղծան, աւետիս հրճման,
յարեաւ Յիսուս յարեաւ, բանն Հօր ծոցածին,
ցնծալի որդի սուրբ կուսին:

Տարեալ ի քեզ՝ զվէմն երկնալիր, լուսալի տապան,
արգելել զնա՝ ո՛չ կարացեր, լուսալի ո՛չ կարացեր,
շնորհօք նորին՝ անհալ մնացիր, աւետիս հրճման,
յարեաւ Յիսուս յարեաւ, բանն Հօր ծոցածին,
ցնծալի որդի սուրբ կուսին:

Առիւծն ի քեզ ի խոր քընեալ, լուսալի տապան,
դէմ գազանին՝ սաստիկ գընչեալ, լուսալի սաստիկ գընչեալ,
ի գերողէն զաւարն առեալ, աւետիս հրճման,
յարեաւ Յիսուս յարեաւ, բանն Հօր ծոցածին,
ցնծալի որդի սուրբ կուսին:

Բամբ կանանցն որ խնկեալ եկին, լուսալի տապան,
զվէմն ի դրանցդ՝ բարձեալ տեսին, լուսալի բարձեալ տեսին,
զուարթնոյն լուեալ՝ տարածեցին, աւետիս հրճման,
յարեաւ Յիսուս յարեաւ, բանն Հօր ծոցածին,
ցնծալի որդի սուրբ կուսին:

Էնն յարեալ նախ՝ մօրն երեւեալ, լուսալի տապան,
Մագդաղենոյն յետոյ յայտնեալ, լուսալի յետոյ յայտնեալ,
մետասանից ապա դիպեալ, աւետիս հրճման.
յարեալ Յիսուս յարեալ, բանն Հօր ծոցածին,
ցնծալի որդի սուրբ կուսին:

Սերովբէն կայր՝ առ դրան քոյին, լուսալի տապան,
ահեղակերպ նստեալ վիմին, լուսալի տապան,
ձայնիւ մեծաւ՝ հնչէր յուժգին աւետիս հրճման.
յարեալ Յիսուս յարեալ, բանն Հօր ծոցածին,
ցնծալի որդի սուրբ կուսին:

Էին կամօք Հէննէս եկեալ, լուսալի տապան,
(բառմած)¹ թուոջ քեզ՝ համբոյր ձօնեալ, լուսալի համբոյր ձօնեալ,
երկրպագութս յիրեար քարեալ, աւետիս հրճման.
յարեալ Յիսուս յարեալ, բանն Հօր ծոցածին,
ցնծալի որդի սուրբ կուսին:

Ձեռագրի էջ 99-100

Տաղ ի վերայ Սուրբ Խաչ Գիւտի հրաշալի այրին

Հեղինէ մեծ՝ դշխոյն եկեալ՝ տենչմամբ ըղձական,
յերկրպագել սրբոց տեղեաց՝ տընօրինական,
խնդիր արար՝ կենսունակ սուրբ խաչին փրկական,
որոյ վերայ զենաւ Յիսուս՝ գառն անպարտական:

Էհարց սաստիւ եւ բարկութեամբ՝ յոյժ սպառնական,
խոշտանգելով ըզՀրէայս՝ ազգն տիրասպան,
թէ ո՞ւր արդեօք եղիք զխաչըն՝ գանձըն Աստուածական,
որոյ վերայ զենաւ Յիսուս՝ գառն անպարտական:

Նոքա ուրաստ եղեն չգիտել՝ սրտիւ նենգական,
բայց սարսէին ի հրամանէն՝ այն ահեղական,
ծեր ոմն եցոյց զտեղին յոր կայր խաչն ծածկական,
որոյ վերայ զենաւ Յիսուս՝ գառն անպարտական:

Նոյնում ժամու՝ դշխոյն հրճուեալ սրտիւ բերկրական,
եւ ահարկու հրաման արար՝ բըրել զտեղին այն,
զի յայտ գայցէ առիթն կենաց՝ խաչն պատուական,
որոյ վերայ զենաւ Յիսուս՝ գառն անպարտական:

¹ բառմած = 1805

էռանդ սիրոյն վառեալ գոլով՝ էրի բորբոքման,
սփռեաց զգանձն որ զհողոյն ընդ ոսկոյն՝ փութով վեր առան,
յայնժամ բացաւ այրն յորում կայր փայտ փրկական,
որոյ վերայ զենաւ Յիսուս՝ գառն անպարտական:

Իսկոյն բուրեաց քաղցր եւ անոյշ՝ հոտ անմահական,
ընէհանիւ պատեալ գոլով փայտն կենսական,
յարոյց զմեռեալն՝ որով յայտ եղեւ խաչն իսկական,
որոյ վերայ զենաւ Յիսուս՝ գառն անպարտական:

Սիրավառեալ, ի յուխտ եկող անձինք պատուական,
սարսափելով՝ արիք իջցուք ի սուրբ այրըն այն,
երկրպագցուք տեղւոյն սրբոյ խաչին Աստուածեան,
որոյ վերայ զենաւ Յիսուս՝ գառն անպարտական:

Էրանութիւնս հասեալ եղէ՝ կամօք Արարչին,
եւ զմայլեալ շնորհօք նորին՝ նօտարս յոյժ չնչին,
(ռամլիգ)² թուոջս՝ համբուրելով զտեղին սուրբ խաչին,
որոյ վերայ զենաւ Յիսուս՝ գառն անպարտական:

Ձեռագրի էջ 100-101

Տաղ ի վերայ Սուրբ Խաչի Տաճարին, որ Սուրբ Լուսաւորիչ կոչի

Հըրաշակերտ՝ դու գիւտ խաչի սուրբ տաճար, սուրբ տաճար,
չորս սեանց ձգեալ ունիս ձեզուն եւ կամար, եւ կամար,
որոց վերայ կաթողիկէդ՝ յոյժ յարմար, յոյժ յարմար,
սիրով քոյին՝ ուխտաւորքդ են զմայլեալ, զմայլեալ:

Էրկու խորան բազմեալ ի քեզ՝ ի մի շար, ի մի շար,
մին սուրբ խաչի, միւսն Ամլորդւոյն սրբարար, սրբարար,
հրեշտակք միշտ կան օրհնաբանիչ՝ անդադար, անդադար,
սիրով քոյին՝ ուխտաւորքդ են զմայլեալ, զմայլեալ:

Ներ քոյդ յարկի մնացեալ մեր սուրբ լուսատուն, լուսատուն,
աղօթելով եօթն ամ ճգնեալ մաքրասուն, մաքրասուն,
որոյ կոչիս Լուսաւորչի այն անուան, այն անուան,
սիրով քոյին՝ ուխտաւորքդ են զմայլեալ, զմայլեալ:

Նըստեալ տեղին սուրբ դշխոյին՝ ձախմէդ կաս, ձախմէդ կաս,
ընդ պատուհանն հայի յայրըն գերակայ, գերակայ,

² ռամլիգ = 1805

երեք կանթեղդ յոր մշտապէս ի վառ կայ, ի վառ կայ,
սիրով քոյին՝ ուխտաւորքդ են զմայլեալ, զմայլեալ:

է յաջ կողմըդ քար աղբիւրին հրաշալի, հրաշալի,
որ մեղր եւ իւղ՝ յորդ բղխեցեալ է անտի, է անտի,
այժըմ գութ եւ ողորմութիւն մեզ հոսի, մեզ հոսի,
սիրով քոյին՝ ուխտաւորքդ են զմայլեալ, զմայլեալ:

Իսկ սուրբ տաճարդ յատկացեալ ես մերս ազգի, մերս ազգի,
գամք ժամ երգել ի քեզ սրտիւ ըղձալի, ըղձալի,
Մեծի Պահոց՝ Դատաւորին Կիւրակի, Կիւրակի,
սիրով քոյին՝ ուխտաւորքդ են զմայլեալ, զմայլեալ:

Ստորայէջ աստիճանք քոյ երեսուն, երեսուն,
լայնատարած եւ դիւրագնաց մեծագոյն, մեծագոյն,
գեղեցկութիւնդ իբր արեւու շողշողոյն, շողշողոյն,
սիրով քոյին՝ ուխտաւորքդ են զմայլեալ, զմայլեալ:

էր թիւն (ծամբառ) նօտարս եկի սուրբ ուխտ քո, սուրբ ուխտ քո,
զուարճացեալ վայելելով ըզշնորհս քո, ըզշնորհս քո,
բայց չագեցայ գերբաղձալի տեսոյ քո, տեսոյ քո,
սիրով քոյին՝ ուխտաւորքդ են զմայլեալ, զմայլեալ:

Ձեռագրի էջ 101-102

Տաղ ի վերայ Աւագ Խորանին՝ որ է փառաւոր տաճար

Հանդէպ Սրբոյ Գերեզմանին լուսալի,
Աւագ Խորանն որ է տաճար հրաշալի,
կառուցեալ է գեղեցկաշէն ցանկալի.
ուրախ լերուք տեսողք նորա եւ ցնծացէք:

է յոյժ պայծառ եւ փառաւոր մեծագոյն,
գմբեթեյարկ եւ կամարօք բարձրագոյն,
եւ հոյակապ իւր նկարօք գեղագոյն.
ուրախ լերուք տեսողք նորա եւ ցնծացէք:

Ներ այս յարկիս Յոյնք ժամ ասեն քաղցրաձայն,
զի յատկացեալ է սա նոցա բընական,
է սիրտ երկրի ի մէջ նորա եբրայական.
ուրախ լերուք տեսողք նորա եւ ցնծացէք:

Նոյնպէս տաճարն որ Լատինաց յատկացեալ,
գեղեցկաշէն եւ փոքրագոյն կառուցեալ,
քաղցրանուագ երգեհոնիւ պերճացեալ.
ուրախ լերուք տեսողք նորա եւ ցնծացէք:

է եւ սընար լուսացնծուղ սուրբ շիրմին,
փոքրիկ ժամ մի որով Խպտոց ազգ բերկրին,
իւրեանց լեզուաւ փառաբանիչ միշտ լինին.
ուրախ լերուք տեսողք նորա եւ ցնծացէք:

է դէմ նորին տաճար մի եւս որ փոքրիկ,
անդ ժամ երգեն հանապազօր Ասորիք,
է եղանակ նոցին սակաւ անուշիկ.
ուրախ լերուք տեսողք նորա եւ ցնծացէք:

էր (մառգիլ) թիւ եղեւ մեզ աստ հասանել,
եւ զուարճութիւն սրբոց տեղեացս տեսանել,
եւ զհոգելի վայելմունքըն վայելել.
ուրախ լերուք տեսողք նորա եւ ցնծացէք:

Ձեռագրի էջ 102

Տաղ ի վերայ մերս Վերնատան Եկեղեցւոյ

Իսկ Վերնատունն բարձր շինեալ,
մերս ազգի է յատկացեալ.
Նոր Գողգոթայ առ անուանեալ,
սեղանք եւ բեմք շքեղացեալ,
ժամերգութիւնք յար հոգելի,
լի, լի, լի, կարի յոյժ ցանկալի:

Օթապարեալ ի կամարի,
երաշխաւոր առ որ կոչի.
Տիրամօր սուրբ անուամբ պատուի,
տուն Աստուծոյ եւ տեղ յարկի
փառաբանչաց ձայնք հրճուելի,
լի, լի, լի, կարի յոյժ ցանկալի:

Անդ ժողովիմք եկեալ ի մի,
Ճըրագալուցի Սրբոյ Զատկի.
Րամեալ բոլոր մանկամբ ուխտի,
սպասեալ լինիմք դողմամբ սըրտի,

բերկրիմք լուսովն հրաշալի,
լի, լի, լի, կարի յոյժ ցանկալի:

էր թիւըն մեր (մագոիլ) լըցեալ,
կամօք փրկչին առ այսր հասեալ.
Սոյն սուրբ շնորհաց արժանացեալ,
Հեննէս զերգս այս յարմարեալ,
Յորդ բաղձանօք եւ ըղձալի,
լի, լի, լի, կարի յոյժ ցանկալի:

Ձեռագրի էջ 103

Տաղ ի վերայ Աշխարհամատրան Սրբոյ Յարութեան Տաճարի

Իբրեւ երկինք ես դու՝ բաղձալի տաճար հրաշագան,
աշխարհամատուռ տենչալի Սրբոյ Յարութեան.
Ներ ծոցի քում ունիս բաղձալի տեղիքն փրկական,
փափագին տաճարիդ աննման՝ յար հաւատացեալք:

Օթարանն Սուրբ Փրկչին բաղձալի՝ լուսածոր տապանն,
է ի քեզ գերազանց տենչալի՝ քան զարեգական.
Տաճարք՝ ւ եկեղեցիք բաղձալի՝ ունիս շատ խորան, շ
փափագին տաճարիդ աննման՝ յար հաւատացեալք:

Ահեղ Գողգոթայն եւ բաղձալի տեղին տարածման,
են ի քեզ գերապանծ տենչալի՝ փառօք մշտական.
Րամբ վերնոց սոյն տեղիսս բաղձալի՝ յար պաշտօնի կան,
փափագին տաճարիդ աննման՝ յար հաւատացեալք:

է փառաբանութիւնք բաղձալի բազմազան լեզուաց,
որք հիացուցանեն տենչալի զմիտս ունկն եղողաց.
Սին Հեննէս (լիմգառ) թուոջս բաղձալի դիպեալ քոյդ շնորհաց,
փափագիւ տաճարիդ յար հաւատացեալք:

Ձեռագրի էջ 103-104

Տաղ ի վերայ Սուրբ Հրեշտակապետի վանիցն

Իսկ եւ սուրբ վանքըն գովելի,
Հրեշտակապետ որ անուանի,

Ներ գաւթին կայ ծառն ձիթենի,
 Յոր կապեցաւ Տէրն ամենի:
 Օր գալստեան քարինք գոչեալ,
 Եւ ովսաննայ աղաղակեալ,
 Տաճարին յորմն կան այժմ եղեալ,
 Բերանաբաց հրաշագարդեալ:
 Անդ որ հրեշտակք ի վայր իջեալ,
 ձաղման Տեառն յոյժ սարսափեալ,
 Րոտմամբ վրէժառու հասեալ,
 Փրկչին ներելն նոքա լըսեալ:
 Էղեալ անուն սուրբ տաճարին
 Հրեշտակապետ այս պատճառին.
 Սուրբ տաճարիս կայ յաջ յորմին
 Փրկչին մերոյ բանտ առաջին:
 Էրթամք սոսկմամբ ի յայն տեղին,
 Եւ համբուրեմք արտասուագին,
 Հէննէս եկի (գիլմառ) թուին,
 փափագանօք բաղձմամբ սրբտին:

Ձեռագրի էջ 104

Տաղ ի վերայ Սուրբ Փրկչի վանից

Հրաշալիդ վանք՝ կոչեալ Փրկիչ,
 լուսատիպ է սուրբ Տաճարըդ.
 է սեղանիդ վէմն կափարիչ,
 որ բազմեալ է սուրբ տաճարըդ.
 սուրբ տաճարըդ, սուրբ տաճարըդ,
 գեղազարդ է սուրբ տաճարըդ:
 Նաեւ երկրորդ բանտն սոսկալի,
 յոր եղաւ Տէրն ամենայնի.
 Ներ բեմիդ կայ ահեղալի,
 որով պանծայ սուրբ տաճարըդ.
 սուրբ տաճարըդ, սուրբ տաճարըդ,
 շնորհագարդ է սուրբ տաճարըդ:
 է ի ծոցիդ տեղն Պետրոսի,
 յոր զղջացաւ արտասուալի.
 Ի նա Փրկիչն հայեալ գթալի,
 ողորմագեղ է սուրբ տաճարըդ.
 սուրբ տաճարըդ, սուրբ տաճարըդ,
 շնորհագարդ է սուրբ տաճարըդ:

Սրբոյ Գահիդ տապանքն արհեաց,
 ոյց վերայ կայ կանդեղ վառած.
 էր (լիմգառ) թիւըն տումարաց,
 Նօտարս եկի սուրբ տաճարըդ,
 սուրբ տաճարըդ, սուրբ տաճարըդ,
 գերապայծառ սուրբ տաճարըդ:

Ձեռագրի էջ 104-105

Տաղ ի վերայ Ամենօրհնեալ Սուրբ Աստուածածնի Սրբէագումար Գերեզմանին

Ի յանմարմնոց՝ ի մարդկանէ գովեալ տաճարն բաղձալի,
 որ կայ բազմեալ Գեթսեմանի ձորամիջին նա փայլի.
 Ներ այնմ մօր Տեառն Ամենօրհնեալ տապանն կայ լուսալի,
 ծունըր եղեալ համբուրեսցուք յորդ արտասուօք ըղձալի:
 Օթեալ եղեւ անդ գ օր մաքուր մարմին տիրուհւոյն,
 որ յարուցեալ եւ վերացաւ, նստաւ յաջմէ իւր որդւոյն.
 Տենչան բոլոր սուրբք ամենայն յայս շնորհագեղ սուրբ տեղւոյն,
 ծունըր եղեալ համբուրեսցուք յորդ արտասուօք ըղձալի:
 Անտեսաբար հոյլք սրբէից կան սուրբ շիրման շուրջ պարեալ,
 բարեբանեն զփրկիչն Յիսուս եւ զսուրբ կոյս մայրն երանեալ.
 Բամբ ազգաց գերապատուութեան եւ սուրբ շնորհացն կարօտեալ,
 ծունըր եղեալ համբուրեսցուք յորդ արտասուօք ըղձալի:
 Է միշտ միջնորդ եւ բարեխօս իւր Միածնին գթալի,
 վասն ազգի քրիստոնէից՝ թերեւս Հայոց խըղձալի.
 Սին Հեննէս որ (գիմլառ) թուոյս՝ առ սուրբ շիրիմն դիմեցի,
 հեռուստ ծունր եւ համբոյր ձօնեմ յորդ արտասուօք ըղձալի,
 ծունըր եղեալ համբուրեսցուք յորդ արտասուօք ըղձալի:

Ձեռագրի էջ 105

(Վերջ)

